

A' ROMAI TSASZARI ÉS AP. KIRÁLYI FELSÉG-
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indult BÉTSBÖL Kedde Juniusban 1792.

Belső Tudósítások:

A' leg-örvendetesebb tudósítások érkeznek szüntelen Budáról. Felséges Urunkat még 22-dikre várjuk vissza. — A' *Toskánai* fő Herceget F. Urunk Feldmarschalnak tenni méltóztatott.

A' széleken ujjanon fel-állott Szabad Sereg igen nagy elő-menetellel gyül. Már 3000 fejekből áll, és ennek tagjai Oláhok, Rátzok, Török jobbágyok, *Montenegro*-béliek, Dalmaták és Tótok. Meg-indult már ezen Sereg Frantzia Ország felé, és minden órán Bétsnél menyen keresztül fegyver nélkül, és Belgiumban fog fegyvert kapni.

Mihelyt F. Urunk vissza érkezik Budáról, a' Török Követ azonnal bé-mutatja a' maga ujj *Cre-*
D d d *dentio.*

dentialisát, és egyfzersmind a' maga vissza-hivattatásának Levelét-is, és az ajándékokat kezéhevén, egy néhány napok alatt indul vissza felé — de kétség kívül nem igen nagy örömmel; mert abban az áldott Konstantinápolyban, hol a' Pestis igen ritkán szokott megszünni, olyan nagy Pestis van a' jelen való időben, a' mint a' közelebb jött Levelek erősítik, hogy ebben a' Században még olyan nem vólt. — Oláh Országban Bukorestben is már ezen Pestist ki ütöttnek lenni haljuk, a' minthogy a' F. Erdélyi Udvari Kantzellaria már erről tudósítást vévén, szükséges rendeléseket tett az efféléknek gátolására.

Liptó Vármegyében, ez előtt egy néhány esztendővel agyon-ütötte egy Aszszony a' Férfjét. 'S mivel jó egészségű ember vólt, a' Plébánus megértvén halálát, gyanakodni kezdé, 's a' szomszéd faluban lévő Chyrurgushoz el-külde, hogy a' holt testet vóltaképpen vizsgálá-meg, mi okból lett oly hirtelen ki-mulása. A' Chyrurgus el-jött, 's a' Plébánus Urnak, ezen szép Deákságu Levele által tett Relátiot :

Admodum Reverende Domine Barokhus! Cum heri in Domo Rusticus mortuus, volebam apertus, sed propter stulti femina non potebam, quia me contradici incipi, ego raptus femina foris, portis claudo, et mortuus aspici, sed cum nullam vulneram in toto absolute corpo infeni, ego cogitat quid facis? Plaibo ego ano 15. Chirurgus in hoc honorable Lipto Comitatus, stantim pedim judici, et Juris focavi mandavi coram scivi nothvendigos et resonables, ars aperti, cortam ruptam (hogy a' szive megszakadt, azt akarja mondani) et pulmotes compustis repertis sum, pibsit acenso poto cremate, forte laporat, ut humones ticunt, et hoc est in veritabili. — Admodum Rende D. Barokhus
Serfus Veritabl N. N. Chirurgus Juriti.

A' mi F. Apostoli Királyunknak mindeneknek örömere véghez ment meg-koronáztatása mind azon tzerimoniákkal esett meg, mellyel a' F. II. *Leopoldé Posonban*. F. Királynénk' meg-koronáztatásának örvendetes innepe is igen kevés változással mind ezen tzerimoniákkal tiszteltetett meg. Hazánknek tehát ezen két rend-béli örvendetes innep napjairól most csak e' következőket gondoltuk meg-jegyezni szükségesnek lenni.

A' mi a' F. Király' meg-koronáztatását illeti ezen hónapnak 3-dikán a' Korona a' maga szokott helyéről a' meg probáltatás, és ha kívántatnék valami ollyas igazítás végett a' K. palotába vitették, innen 5-dikben dél után a' néhai Frantziskánusok templomába kísértetett egy 6 lovas hintón. Ez előtt lovaglottak a' *Kúnok*, *Jászok*, a' *Pest Vármegyei Vászólós Vitézek*, a' *Palatinus's* a' t. Körülette a' Hintónak a' *Testörzők's* a' t. Hátul a' ki rendelt *Commissáriusok's* más méltóságok. A' Ládát bé-petsételték a' *Palatinus* és a' 2 *Korona őrzők*: a' *Kápolna* költsát pedig, mellybe a' bé-záratott, *Gr. Keglevits Josef* vette magához.

Más nap az ő Felsége meg-koronáztatásának innepe tartattatott. A' *Kisirő Világi Uraságok* rendje és sora most is olly szépen ékeskedett, mint más hasonló alkalmatossággal szokott véghez menni, és ugyan azon nemű volt. A' *Papi* rend a' templomban várta az érkező rendeket. A' templom ajtójánál a' *Kalotsai Érsek*, a' templomba menő léptsők végénél pedig a' *Primás* fogadta ő F. gét, ki is minek-utánna a' kis keresztet a' Királynak a' meg-tsókolásra által nyulytotta volna, szentelt vizet hintezett ő Felségére, melly után a' több tzerimoniák a' magok ki-szabott és már tudva lévő rendjek és módjok szerint következtek.

A' *Koronázás* pompáról vissza menő útban a' nép között széllyel szorított külömb külömbféle nagyságu, és ezen koronázásnak emlékezetére veretett pénzeknek egyik oldalán egy Magyar Koro-

nával koronázott, és első lábai között egyikkel egy paisra támaszkodó, másikkban pedig kettős keresztet tartó Oroszlány szemléltetik, ilyen körül-irással: *Lege et Fide* — a' más oldalán pedig ezzel: *Franciscus D. G. Hung. Boh. Rex. Archid. Austriae. Coronatus Budae. VI. Jun. M. DCCXCII.*

Az ezen napon dél után tartatott Királyi asztal után hirdettettek ki a' már közelebb le-irt 14 K. Titk. Tanácsosok, 24 K. Kamarások, és 6 Dekretisták (az az a' Kamarásnevet viselő de valóságos Kamarási hivatallal nem szolgáló Kamarás Urak.)

Jun. 7-dikén meg-jelentenek ő Felségek közönségesen a' jelen lévő fő Hertzegekkel és az egész Udvari Statussal edgyütt a' Protzelsion. — — — 10-dikben tartaték a' F. Királyné Koronáztatásának innepe, mellyről ezeket jegyezzük-meg.

Reggel már előre a' Budai Polgári és Reguláris katona Sergek a' Királyi Residentziától fogva a' volt Frantziskánusok templomáig hosszú sorokat formáltak vala. Tizedfél órakor ilyen sorral indultanak-meg a' rendek. Előll indult egy sereg lovas katonaság, ez után mentek — a' K. Lovászmesterek — az Udvari Fourir — a' Ministerek és Statusok Inasai, Liberiában, gyalog — az Udvari Inasok — az Udvari Pázsik (Edelknabok) — a' Mágnások, Statusok és Rendek, és Kamarás Urak elegendesen ló-háton — a' Szent István és Therésia Rendeknek kisebb Keresztelsei — ezen Rendeknek Komendátorjai — a' nagy Keresztések — az Arany Gyapjas Vitézek — a' Magyar *Herold* fehér páltzátskával — az Ország Birája ez-is páltzátskával — a' H. Palatinus — a' Keresztet hordozó Püspök, ezek mind ló-háton — a' Királyi Lovászmester meztelen kardal — ő Felsége az Apostoli Király, Magyar öltözetben, fel tett kalpaggal, ló-háton — ő Felsége mellett lovaglott a' K. N. Testörzőknek Kapitánya, ki ő Felsége mellett lóra való felülésének alkalmatosságával-is szolgálatot tett vala — követte ő Felségét a' K. Fő Kamarás. — Itt jött a'

a' Királyné ő Felsége egy ki-nyilt hintóban ülve, ezüstel varrott öltözetben, a' maga fő Udv. Mestertől ló-háton kísértetve. — Az után jött egy más 6 lovas hintóban az ő Felsége fő Udv. Mesternéje két fő Udvari Dámákkal edgyütt. Mind ezeket a' N. Testörző Sereg, és utánnok a' katonaság rekesztette-bé.

A' Papi rend ekkor-is a' templom kapujában fogadta ő Felsegeket. Innen doboknak és trombitáknak harsogásai között a' Consecrator a' Clerussal edgyütt előll menvén, a' F. Király a' Palatinussal egy Sekrestyébe, a' F. Királyné pedig a' fő Udv. Mesternével, és az Ország Birája' élete kedves párjával más Sekrestyébe mentenek-bé.

Itt ő Felsegek ki-készülvén, és a' Koronázáshoz tartozó eszközöknek hordozói-is elő hivattatván, ilyen rendel indulának az Oltár elejébe. — Elöll a' Consecrator a' Clerussal edgyütt — az után az Udv. Pázsik — a' Mánások, a' Státusok, Kamarások és T. Tanátsosok elegyesen — a' Sz. István és Therésiai kitsiny, közép és nagy Keresztessei — az Arany Gyapjas Vitézek — a' Herald — az Udv. Mester — a' Korona őrzők — a' Koronázáshoz tartozó eszközöknek aranyos párnákon való hordozói — a' Palatinus — a' Püspök a' Keresztel — a' K. Lovászmester meztelen kardal a' F. Király Koronáson. — A' F. Királyné, az ugy nevezett *Domestica* Koronát felyén vivén, a' fő Udvari Mestere által vezettetett, két oldalai felöll pedig a' szolgáló Püspököktől vala körül vétetve, felső köntölsének Slepje a' fő Udv. Mesterné által vitettetvén. — Utánna mentenek ő Felsegének az Ország Birájának Hitvesse, 's a' több fő Udv. Dámák. — A' Király a' Tronusba ült-bé az Evangelium felöll. Bal felöll előre állott a' Keresztet tartó Püspök. A' felső léptsön jobb felöll állott a' Fő Kir. Lovászmester, a' középsön az Ország K. Birája, a' 3-dikon a' N. Testörző Sereg [Kaptánnya 's a' t.

A' Királyné, a' fő Udv. Mesterné által és az Ország Biránéja által az Oltár elejébe vezetett. A' Királynak és Királynénak fejeikről le-vétetvén a' Koronák az Oltárra tétetnek. Az után a' Királynénak fel-kenéséhez kezdett az *Esztergomi Érsek*, melly míg ő Felségéncz jobb karján és válllapotzkai között véghez vitettetett, az alatt a' fő Udv. Mesterné, az Ország Biránéja 's más fő Udv. Dámak valának segítséggel.

Véghez menvén a' meg-kenettetés és annak meg-töröltetése, a' Veszprémi Püspök a' le-térdepülő Királynénak fejére a' Domestica Koronát, a' Primás pedig, a' Palatinustól néki által adatott Ország Koronáját az ő Felsege Vállaira tette, melly az után ismét a' Király fejére vissza tétették. Ez meg-esvéu jobb kezébe adá a' Primás a' Királynénak a' páltzát, a' balba pedig az almát, mellyel ő Felsege doboknak és trombitáknak harsogásai 's minden jelen-lévők *Vivát* kiáltásai között a' tronusra kísértették.

A' templomból azzal a' rendel tértenek vissza ő Felsegek, mellyel oda mentenek vala. A' Korona a' templomból a' K. Kastélyba vissza hozattatván, azon palotában, mellyben az után az ebéd tartatott, egy asztalotskára helyhezttetett. — Az asztalnál, melly mellett az Ország fejei szolgálnak vala, a' Királyon, Királynén, *Ferdinánd* és *Josef* Hertzegeken és a' Palatinuson kívül, az Ország Primásja és a' Kalotsai Érsek ülnek vala.

Pesten, ebéd után a' Primás kertyében az ő Felsegek jelen-létében sok az Urak Dámák a' régi *Circensisek* módjára igen Virtuose és felettebb való sebességgel székereztenek. — Estvére kelve tüzi játék volt a' Pesti ujj nagy épülethez nem mesz-sze, mellyet innen *Bétsből* vitt-le *Stuver*. — Jun. 11-dikén által adta Buda Várolsa ő Felsegeknek azt az ajándékot, mellyel, a' régi szokás szerint, az olyan Városok tartoznak a' Királynak, a' mellyekben a' Koronázás pompája esik. Ez az ajándék

dék minden féle süteményekből, kenyérből, 4 bárányokból, 2 borjúból, 4 ökrökből, 2 hordó borból, és 80 Posoni mérő zabból szokott állani.

Ugyan ezen napon elegyes ülése tartattatott a' Statusoknak, mellyben Gr. Szetsényi Ferentz, mint a' Magyar hazának a' Néápolisi Udvarnál járt Követe, a' maga Követtségéről számot adott. Az után elő vétette a' H. Palatinus Felséges Királyunknak a' Statusokhoz küldött azon Levelét, mellyben azt adja ő Felsége tudtára a' Státusoknak, hogy a' Jun. 4-dikén ő Felségének tétetett minden némű segittség-béli ajánlásokat el-fogadja ugyan, de ezen Subsidiumok mennyiségének és bé-szolgáltatások módjának meg határozását ő Felsége a' Gyűlésekre bizza. Minek-utánna ezen Levél fel-olvastatott volna, hogy a' dolog annál jobb véggel mehelesen véghez, Státus Minister B. *Spielmann* is a' Deputáltatott ülésekbe meg hivattatott, melly ülések más következő nap és harmad nap tartatának.

A' F. Királynak és Királynénak adatándó ajándék 75 ezer aranyokra határozatott, mellyek közül 25 ezernek a' Királyné számára való le-tételét, egyik hazánkbeli Gavallér mindjárt következő napra ajánlotta. — Más nap tehát u. m. 12-dikben a' Királynéhoz menvén a' Statusok, ezen ajándékokat bé-ajánlották. — 13-dikban a' Fő Kantzellariusnál valának ő Felségek a' társaságban.

A' F. Királynénak, Ferdinánd Toskánai Nagy Hercegnék, és Austrai Josef fő Hertzegeknék, a' Bétsben volt Magyar nagy Deputatiohoz tartott Deákfeleletjeik így következnek.

A' Királyné felelete :

„ Pergrata mihi est Inauguratio Dominorum Statuum, et Ord. cum voluptate deferam eorundem Votis. Reddant Domini Deputati Dominos Status, et Ordines in eo certiores, quod plane eadem sint
mea

mea in Nobilem hanc Gentem sinceri studii, ac Benevolentiae Senſa, quae Rex, Conjux meus dilectiſſimus omni certe occasione teſtaturus eſt. „

A' Ferdinand Hertzeg ſelete:

„ Obſtrictum me profiteor pro Invitatione Dominorum SS. et OO. Jucunda eſt mihi adhuc recordatio felicis illius temporis, dum piae memoriae Patri meo circumfuſos Status, et Ordines ante prope biennium vidi. Eoſdem ipſos cum pari teneritudinis, ac fiduciae affectu Suae Maieſtati Regi Fratri meo dilectiſſimo adſtantes cum ſolatio conſpiciam. univerſis Dominis Statibus Nuncium ſinceri mei in eoſdem Studii perferri, uti et ipſos Dominos Deputatos de mea in eoſdem Benevolentia perſuaſos eſſe velim. „

A' Joſef Hertzeg ſelete:

„ Pergrato ſuſcipio animo Invitationem Dominorum SS. et OO. Profecto Solatioſum mihi futurum eſt, in eorundem venire medium, ac edendae per illos in Suam Maieſtatem Regem, Fratrem meum veneratiſſimum tenerrimae Devotionis ſpecimina videre, meaque illis miſcere Senſa. „

A' Kir. Kötés - Levél' Tzikkellyei:

Primo: Quod præter ab antiquo deductam Hæreditariam Regiam Succeſſionem, tam Coronationem ad mentem articuli Tertii Diaetae Anni 1701. quam reliquas univerſas, et ſingulas communes iſtius Regni Hungariae, Partiumque eidem adnexarum Libertates, Immunitates, Privilegia, Statuta, communia Jura, Leges, et Conſuetudines, a Divis quondam Hungariae Regibus, et gloriſſimae Memoriae Praedeceſſoribus Noſtris hactenus conceſſas, et confirmatas infuturumque concedendas; et per Nos confirmandas (ad quas, et quae dicti Status, et Ordines, Formulam quoque Juramenti ad initium Decretorum Sereniſſimi olim Principis Domini Ferdinandi

dinandi I-mi gloriosae reminiscendae Antecessoris Nostri positam, extensam, et reductam habent) exclusam tamen, et semota Articuli Decreti Divi Andrae Regis secundi de Anno Millesimo ducentesimo Vigesimo secundo clausula incipiente; *Quod si vero Nos*, usque ad verba, *in perpetuum facultatem*; in omnibus suis Punctis Articulis, et Clausulis prout super eorundem usu, et intellectu (Salva tamen semper quoad ea, quae per Articulum octavum Millefimi Septin. quadrages. primi excepta sunt, ejusdem Legis dispositione) Regio, & communi Statuum consensu Diaetaliter conventum fuerit, firmiter, et sancte observabimus, per aliosque omnes, et singulos inviolabiliter observari faciemus. *Secundo*: Sacram Regni Coronam juxta veterem consuetudinem ipsorum Regnicolarum, Legesque Patrias per certas de eorum medio unanimiter sine discrimine Religionis ad hoc delectas, et deputatas Personas saeculares in hoc Regno conservabimus. — *Tertio*: Hactenus recuperata et ex post Deo adjuvante recuperanda quaevis hujus Regni, Partiumque ei adnexarum tenuta, et Partes ad mentem etiam Juramentalis Formulae praenotato Regno, et eidem annexis Partibus de toto reincorporabimus. *Quarto*: Quod in Casu, quem Deus procul avertere velit, defectus utriusque sexus Archi-Ducum *Austriae*, praepriis quidem a gloriosae reminiscendae Proavo Nostro *Carolo Sexto*, dein in hujus defectu a Divo olim *Josepho Primo*, his quoque deficientibus, ex lumbis Divi olim *Leopoldi Primi Imperatorum*, et Regum Hungariae descendendum juxta etiam dictamen praecitatorum Primi, et Secundi Articulorum praefatae Diaetae Anni Millefimi Septingentesimi Vigesimali Tertii Praerogativa Regiae Electionis, Coronationisque antefatorum Statuum et Ordinum in pristinum vigorem statumque redibit, et penes hoc Regnum Hungariae, et praedictas Partes, ejusdemque antiquam consuetudinem illibate remanebit. *Quinto*: Ut supra Puncto Primo praemissum est, toties quoties ejusmodi Inauguratio

guratio Regia intra ambitum saepefati Regni Hungariae, successivis temporibus Diaetaliter instauranda erit, toties Haeredes et Successores Nostri futuri Neocoronandi Haereditarii Reges praemittendam habebunt praesentis Diplomaticae Asssecurationis acceptationem, deponendumque superinde Juramentum. Nos itaque praedicta universonum Statuum et Ordinum Regni Hungariae, et Partium eidem adnexarum Instantia benigne admissa pro benigna animi nostri propensione, ipsisque benigne gratificandi voluntate, praeinsertos universos Articulos, ac omnia, et singula in iisdem contenta rata, grata, et accepta habentes, eisdem Nostrum Consensum benevolum, pariter et assensum praebuimus, et illos, ac quaevis in eis contenta clementer acceptavimus, approbavimus, ratificavimus, et confirmavimus: Promittentes, et asssecurantes Status et Ordines in Verbo Nostro Regio, quod praemissa omnia tam Nos ipsi observabimus, quam per alios fideles Subditos Nostros, cujuscunque status et conditionis existant, observari faciemus, uti vigore hujus Diplomatis Nostri acceptamus, approbamus, ratificamus, et confirmamus, atque promittimus; In cujus fidem, et testimonium Literas has manu propria subscripsimus, et Sigilli Nostri Regii appensione muniri fecimus. Datum in Arce Nostra Regia *Budensi*, die quinta Mensis Junii 1792, Regnorum Nostrorum primo.

A' Kir. Esküvés' formája:

Nos Franciscus Dei Gratia Hungariae, Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae, Slavoniae, &c. Rex Apostolicus, Archidux Austriae &c. qua praelibati Regni Hungariae, et aliorum Regnorum, ac Partium eidem adnexarum Rex, juramus per Deum vivum, per ejus Sanctissimam Genitricem Virginem Mariam, ac omnes Sanctos: quod Ecclesias Dei, Dominos Praelatos, Barones, Magnates, Nobiles, Civitates liberas, et omnes Regnicolas in suis Im-

munita-

munitatibus, et Libertatibus, Juribus, Legibus, Privilegiis, ac in antiquis bonis, et approbatis Consuetudinibus conservabimus, omnibusque Justitiam faciemus, Serenissimi quondam Andrae Regis Decreta (exclusa tamen et semota Articuli 31. ejusdem Decreti Clausula incipiente: Quod si vero Nos &c. usque ad verba: In perpetuum facultatem) observabimus; Fines Regni Nostri Hungariae, et quae ad illud quocumque jure, aut titulo pertinent, non abalienabimus, nec minuemus, sed quoad poterimus, augebimus, et extendemus, omniaque illa faciemus, quaecumque pro bono publico, Honore, et incremento omnium Statuum, ac totius Regni Nostri Hungariae juste facere poterimus; Sic Nos Deus adjuvet, et omnes Sancti.

Lengyel Ország. — Ha mind azt, a' mit most a' Lengyelekről közönséges és különös Levelekben irnak és beszéllenek, le akarná az ember irni, bé-irhatna vele leg-alább-is egy egészszárkust, de a' mellyből még is az Olvasók igen keveset böltsekedhetnének. — Hogy a' *Varsovi* Levelek a' Pruszszus Királyra panaszolkodjanak, a' bizonyos, és a' Pruszszus Udvarban már most igen kevés reményeket láttatnak a' Lengyelek vetni. — Ki hirdettetődven az Orosz háboru, a' Pruszszus és Lengyel Ministerek között azonnal el-kezdődtenek a' Ministerialis jelentéseknek költsönös közöltetések, de a' mellyekből még eddig semmit egyebet ki-hozni nem lehet, hanem hogy a' Pruszszus Udvar maga előtt a' Lengyelek belső változásait idegennek erősíteni lenni, mint a' mellyekről annak idejében illendően és előre nem tudósított volt. — Azt-is irják *Varsoból*, hogy a' Pruszszus Király, a' mint ezt is már a' Lengyeleknek tudtára adatta, a' Lengyel Ország szélei felé indított 25 vagy 30 ezer fejekből álló Sergét, még eddig csak a' maga Országainak bátorságossá való tételére, és nem egyéb tzelra rendelte oda. De hát mi ellen akarja magát a' Pruszszus Király Lengyel Ország felől bátorságossá tenni? — hát bántják a' Lengyelek a' Prusz-

Pruszsus Királyt? — Azt erősítik sokan, hogy a' Pruszsus, Orosz, és Auszriai Udvarok, egymás akaratja ellen a' Lengyelekre nézve semmit sem mozdulnak.

Varsó 30-dik Máj. — Tegnap u. m. 29-dikben, reggeli 11 órakor kezdvén az Ország-gyűlése a' maga ülését, ma reggeli 4 órakor végezte bé. Ekkor az Ország-gyűlései bizontalan időre bé-rekesztettének, melly a' leg-nevezetesebb Ujjság azért, mivel az Orosz Tsálzárné mostani fel-fegyverkezésének főbb tzejllye ez vala, hogy a' Lengyel Diéta szakasztódjék félbe. — A' Würtembergai Hertzeg, ki egy darab időtől fogva a' Lengyeleknél Generáliskodott, azt irják, hogy le-mondott volna a' maga hivataláról, és már most a' Lengyeleknek minden remén-sége Gen. Poniatovszky és Wielhorszky, kik mindketten példáson vitézkedtenek az Auszriai Sergek között a' múlt Török háboruban.

Az Oroszok és Lengyelek között ezek a' tsaták történtenek, mellyekről valami bizonyost irhatunk. — Egy helyen a' G. Poniatovszky alatt lévő Sergeknek bizonyos részetskéjére réá ütöttek 800 Doniai Kozákok, kiket a' Lengyelek viszá vevén, el-vették 50 szekereket. Tsak hamar 1000 Kozákok a' többeknek segítségére érkezvén, a' Lengyelek magokat viszá vonni, 's mindent, a' mit el-vettek vala, hátra hagyni kéntelenítettének. A' Lengyelek közzül el-esett 56, meg-sebessedett 114, az Oroszok közzül el-esett 400. — Más helyen réá ütöttek 2000 Kozákok 200 Nemzeti Lengyelekre. Előbb puskával, az után kardal folyt a' tsata. Az Oroszok a' földön hagytak magok közzül 300-at, a' Lengyelek 30-at. — Lithvániában 700 Orosz katonák réá ütöttek hirtelen egy Lengyel Sereg-re, és 80-ant el-vittének magokkal fogságra.

Frantzia Ország. — Májusnak 23-dikán megprobálták a' Nemzeti-gyűlésben ennek két tagjai *Genfonne* és *Brisot* megbizonyítani azt, hogy valósággal légyen Párisban egy olyan *Austriai Társaság*, mellynek tzéllya a' *Contrarevoluczió*. Az ő egész *Demonstratiojokból* nem jött egyéb ki, hanem hogy ők és az ő hozzájuk hasonló több *Jakobinusok* ezen *Austriai Társasági* közönséges név által, mind azokat a' személlyeket akarják ki fejezni, valakik tsak a' *Jakobiták Systemájával* edgyet nem értvén, a' *Jakobiták* által ugy neveztetett *Status'árulásban* olly mezsze mennek, hogy az *Austriákkal* nem hadakozni, hanem inkább vélek szövetségbe élni jobbnak itéllyék. — Név szerint illette ezen vád *Ex-Minister Montmorint*, u. m. a' kinek *Levelezéseiből* megmutattatott, hogy a' *Jakobitákkal* örökké ellenkezőt tartott, és az első *Nemzeti-gyűlést-is* szüntelenül a' *Jakobiták* ellen ingerelte.

A' *Montmorin* megnevezett vádlóinak tzéllya a' vala, hogy ő-is *Delesárt* mellé küldettetnék az *Orléáni Status' fogházba*. De még most nem lett semmi belőle, hanem tsak további megvizsgáltatás végett, a' *Diplomatica Commissiónak* adatott által a' dolog.

Elérték mindazonáltal az egész világnak oskola mesterjeivé lenni akaró 's magokat már annak tanítóinak nevezni nem átálló *Jakobiták* az ő főbb tzéllыokat: hogy a' *Párisi* népet, egy kevés tsendesség után, ismét öszve-bojdithassák, kik ismét éppen ugy kezdenek öszve futni, és együtt a' *Királyi Kert és Palota* előtt tolyongani, mintha legközelebb való veszteket éreznék, mintha *Párisnak* utzáin-is ezt kiáltoznák: — *migremus hinc!* — olyan most a' *Párisi* nép mint egy erdőben sötét estve tévelygő leánka: megretten még a' fa' levének zördülésitől is. Olyan mint a' vízbe haló, mindent meg akar ragadni, és magával edgyütt — *Fájdalom!* — ha lehetne, az egész világot a' maga veszedelem.

szedelmének örvényébe akarná le-ragadni. — —
 (Boldogok most valójában azok az Országok, mel-
 lyeknek elég bölts az ő Fejedelmek, őket a' mo-
 stani árvizek között egy közép úton tudni vezé-
 relni.)

Már most a' Párisi nép senkinek se hiszen, még
 is el hiszen mindent. — Ha egy 30 házából ál-
 ló faluban botra kapnak az emberek, lehet tsak
 itt-is képzelni a' tolyongást. Hát egy 7 vagy 8
 száz ezer lelkeket magában foglaló Városban mi né-
 mü tekintetnek kell lenni, midön a' nép itt öfzve
 szalad, a' hol a' hal-áruló Kofának hátán putton,
 a' bal oldalán egy kis varsátska, a' jobb válláról
 pedig puska, vagy akármilyen egyéb rongyos gyilkos
 fegyver függ-le, egyik kezében pedig Patriota éneket
 hordoz, és így danól: *Ha ça ira ça ira -- &c -- ra.*

Az Auszriai úgy nevezett titkos Társaság felett
 indult vád, vetélkedés, félelem és tébolygás alig
 tsendesedett vala le — egy más tudósítás érkezik
 Májusnak 28-dikán a' Nemzeti gyűlés elejébe *Szent*
Cloudból, mellynek a' vala értelme, hogy *Lapporte*
 a' *Civilistának* (a' Király Kátsájának) Prézesse a'
 Királyi Porcellán Fábrikában 50 bál papirofsat
 gyűjtött-meg, és égettetett-el a' maga szeme előtt.
 — Már ezen hir elégséges vala a' Párisiak tüze-
 nek egyszeriben való fellobbantására. Senki sem
 kételkedett rajta, hogy ezen el égett rakás papi-
 ross az Auszriai titkos Társaságnak Arkhivuma ne
 lett volna. *Lapporte* a' Prézes egyszeriben tzitálta-
 tott — és imé melly nevettséges vala a' Párisiak
 egész gyanujának fundamentoma. Annak az esmé-
 retes *Madam La Mottenak Memoárjai* (emlékeztető
 motskos irásai) ki-nyomtatattak vala közelebbről
Londonban, mellyeket a' Frantzia Király fel-vásá-
 roltatván, hamuvá akarta őket egyszeriben tétetni:
 és ezek valának azok az 50 bál papirofsak, mel-
 lyeket *Lapporte Sz Cloudban* öfzve égettetett.

Midön már ez-is szinte le tsendesedett volna,
 a' val áll elő a' Nemzeti-gyűlésnek egy *Chabot* ne-

vü tagja , hogy ő 182 rend-béli bizonyságokkal tudja azt meg-bizonyítani , hogy egy bizonyos *Komplót* a' Nemzeti-gyűlésnek el-törlésén munkálódik : de ő ezen ígéretit az után fogja tsak tellyesíteni, minekutánaa a' *Gersonne* és *Brisot* vádja egészen meg-visgáltatik és bé-végeztetik, ne hogy azok is , a' kiket ő vádolni fog , előbb ályyanak mig idejek lenne, mint *Montmorin*, ki hajóra ülven, által ment *Angliában*.

Igy el-terhesedvén a' környülállások, meghatározta a' Nemzeti gyűlés, hogy a' maga üléseit éjjel-nappal meg-szűnés nélkül tartsa. — Ennek alkalmatosságával egy Levél érkezék *Montmorintól* a' Nemzeti-gyűlés Présziséhez, mellynek foglalata e' vala : hogy ő, meg-értvén mivel vádoltatott volna, jelenti , hogy az ő *Angliába* való által menetele tsupa költemény, és ő testestől lelkestől, kézzel tapasztható képpen Párisban vagyon, és mind addig itt is fog maradni, mig az ellene való vád egészen meg-fontoltatik.

Az után egy Dekretomot irt a' Nemzeti-gyűlés a' Király testörző Sergének el-töröltetése iránt, melly Decretomban az-is meg-erősítettett, hogy *Brisac* ezen Gárda Vezére, mivel ő volna a' Garda hibás fel-állitásának nagyobb oka, vitettsék fogságra.

A' Király ezen Dekretomot maga-is haladék nélkül meg-erősítvén az ő Gárdistai Májusnak 30-dikán az Udvarból egész tsendességgel ki-költözének, és fegyvereiket le-rakták. Már az olta ismét Nemzeti Gárdisták őrzik a' Királyi Udvert, a' hol tsak ugy vagyon a' dolog a' mint lehet, és még tsak az ablakon sem kíván az ember ki-tekinteni.

Midön ezen Testörző Sereg el-töröltetett, ilyen vádak hozattak ellene elő — hogy ebben vólt *Semináristák*, *Koblentzből* tsak most vissza jött gyermek-emberek, *Grófok*, *Markizok*, *Lákájok*, *Emigránsok*, és régi *Gárdisták* tanáltattanak — hogy ezek

ezen között Aristokratikus irások osztattanak ki, 's hogy két Gárdisták azért, hogy ők a' nékiek adatott irást el-szaggatták, absitot kaptanak. — Sőt hogy közüllök az olyan, a' mellyik a' Nemzetről, vagy a' Nemzeti Gárdistákról jól szól, mind el-absitoltatik — hogy ezen Testörző Sereg örvendett, midőn a' Frantziáknak vesztését hallotta — hogy egyik közüllök méltatlanságot szenvedett azért, hogy a' *Dófént* Királyi Printznek mondta — hogy ezen Gárdistáknak Oberstlájdinántja 40 *Louidorokat* ígért egyiknek, ha *Koblentzbe* elmegy — hogy egy Gárdista panaszkodott volna azért, hogy a' Királynak egy másodszori elszökése a' lovaknak nem léte miatt akadályoztatódott volna-meg. 's a' t. Ezeken kívül külömb külömb-féle irások is hozattanak elő, mellyek midőn olvastatnának, bé érkezik a' Gyűlésbe 3 Gárdista, és azon kezd panaszkodni, hogy egyik közüllök a' maga jó hazafiságáért 10 napi fogságot kénytelenített szenvedni. A' Gárdának egyik Kvártély-mestere azzal vádoltatott, hogy magát a' Nemzeti-gyűlésnek egy hólnap alatt puska-por által az ájerbe való fel-vettetésére ajánlotta volna.'s a' t.

Velentzéből ezt írják, hogy a' Török segítségére szándékozik a' Lengyeleknek menni. Sőt némeltyek azt-is erősítik, hogy a' Törökök már az *Oroszokra* is ütöttek volna. De mi az ilyen hirtelen ért hireket csak hadjuk még későbbre, valamint szintén azt-is, hogy 300 Lengyelek egyszeri-2000 Oroszokat kontzoltanak volna öszve. Ne fessünk az ujjságokkal, hadd maradjon valami más-szorra-is.

A' mi *Kedves Toskánai Ferdinánd* Hertzegünk olyan parantsolatot inditta ezen napokban ama hires *Livornoi* ki-kötő hely felé, hogy ezt erősítsék, és a' Frantziák látogatása ellen tegyék bátorságossá.